

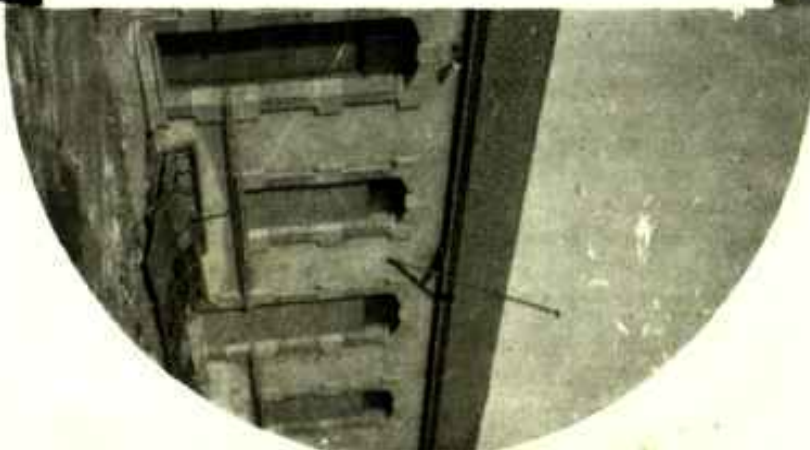
BUTLLETI

del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres
i en Ciències del D. U. de Catalunya i Balears • Desembre 1974-Gener 1975 • N.º 14

ny 4234

**VOLEM
MES
ESCOLES!**

LES ASSOCIACIONS DE VEÏNS I ELS DÈFICITS D'EQUIPAMENTS

Un dels fenòmens més característics de les nostres ciutats, especialment de Barcelona, durant aquests últims temps és, sens dubte, el fort creixement de l'activitat dels seus habitants en els barris i pobles.

D'aquesta activitat, que sorgeix de la necessitat de fer front a problemes públics greus que els responsables de l'Administració no aborden amb decisió, es canalitza a través de diverses agrupacions, associacions i entitats de caràcter variat, d'entre les quals les Associacions de Veïns han destacat per la seva presència cada cop més freqüent en la vida ciutadana.

A través dels seus propis mitjans de difusió (Butlletins, etc.), de la premsa i ràdio, i sobretot a través de les seves pròpies actuacions, les agrupacions de veïns han anat posant al descobert d'una part els escandalosos dèficits urbanístics d'infraestructura i equipaments col·lectius que han acompanyat al nostre país el procés de creixement urbà, i d'una altra les arrels d'aquesta situació. S'ha mostrat que, en general, les inversions de l'Ad-

ministració central i local es dirigeixen cap a les zones socialment privilegiades i s'orienten cap a inversions de luxe i prestigi, deixant desassistides les àrees de suburbis i altres zones antigues, progressivament degradades.

Les denúncies i les actituds de protesta que estant essent canalitzades per les Associacions de Veïns i altres entitats arrelades als barris han posat al descobert una trista realitat quotidiana: barris de milers d'habitants sense transports adequats, com tots hem llegit, a Les Oliveres, Ciutat Meridiana, Badalona o Torre Baró; ciutats senceres sense un sol ambulatori de la Seguretat Social, com passa al Prat de Llobregat o al barri de la Pau al Besòs; zones de milers d'habitants que no disposen de prou escoles, no tenen Instituts de batxillerat ni Centres de Formació Professional, com passa a Sant Andreu o Gràcia, Horta o tants d'altres barris i pobles. La llista de dèficits podria fer-se interminable. De la magnitud de les necessitats existents només a la comarca de Barcelona en dona una lleugera idea el document lliurat al President del Govern a Barcelona per una entitat tan poc sospitosa com el "Comité Ejecutivo Sindical". Precísava l'escrit: "falten... 92.000 vivendes, 33.000 llits hospitalaris, 82.686 llocs d'Ensenyament General Bàsic, 34.000 llocs d'Ensenyament Mig i Professional, una tercera Universitat, 484 centres d'esport... etc."

Aquest és "el preu del progrés", ens diuen una i altra vegada. Però a nosaltres se'ns fa difícil de creure que aquest sigui el resultat que la població ha triat lliurement de "gaudir". ¿Quina és l'arrel d'aquesta situació que enfronta sobretot als habitants dels barris treballadors amb una ciutat que els és completament hostil? ¿A qui beneficia aquest pretès "progrés"? Es evident que una de les causes que està en la base d'aquests problemes és la utilització intensiva del sòl urbà per a usos privats que han de proporcionar el màxim de benefici directe en lloc d'utilitzar-lo per a usos col·lectius (escoles, espais verds, centres sanitaris, espais esportius...) cosa que no és directament rendable per al capi-

ÍNDEX

	Pàg.
Les Associacions de Veïns i els dèficits d'equipaments	2
L'ensenyament als barris de Barcelona	4
Oposiciones restringidas	7
Huelgas y sanciones	8
Nota sobre l'Assessoria jurídica	9
Sabadell, Manresa i Vic, les tres primeres Delegacions locals del Col·legi	9
El B.U.P. a la picota	10
Representantes por Centros	11
Primer Butlletí de la Secció Professional de Biòlegs	12
L'Ordenança Laboral a debat	12
D'altres Butlletins (Filials, Oposicions, Idiomes)	14
"Perspectiva escolar": nova revista pedagògica catalana	16
III Congreso de la Formación	17
El Col·legi s'adhereix als 500 anys del primer llibre en català	20

tal privat. En el transcurs d'aquesta utilització intensiva s'ha arribat fins a la depredació dels terrenys un dia declarats públics, sense que la població afectada hagi tingut els canals d'expressió i actuació suficients per impedir aquests abusos: així tenim que a Barcelona 17 anys després de l'adopció del Pla d'Ordenació Urbana (1953) la ciutat havia perdut el 28 % del espais lliures zonificats pel propi Pla (1).

Hem remarcat que aquesta tendència a l'ús abusiu del sòl no ha pogut ser contrarrestada pels afectats. Amb això, creiem que hem arribat a un dels elements claus per comprendre perquè s'ha arribat a aquesta situació: les grans decisions sobre planificació urbanística, planificació sanitària, planificació educativa, esportiva, etc., es prenen sense intervenció de tots els sectors afectats i, el que és més, els recursos destinats a portar endavant aquestes planificacions no són administrats ni controlats per aquells qui, en definitiva, els estan pagant. Hi ha una necessitat col·lectiva, social, d'ordenació de l'espai urbà i de la planificació de serveis que s'havia d'expressar no únicament pagant sinó també administrant els recursos democràticament, atenent prioritàriament les necessitats —també democràticament determinades— de vivendes, d'escolarització, de serveis sanitaris i assistencials, d'espais verds, de llocs de reunió i diversió, de transports eficaços, de protecció del medi urbà. I enfront d'aquesta necessitat col·lectiva ens trobem que les forces i els interessos que impulsen i guien l'actual creixement urbà són de caràcter eminentment privat.

ACTUACIÓ CONCRETA DELS VEÏNS

En aquest marc, la intervenció directa dels veïns tendeix a introduir aquesta dimensió col·lectiva que és ignorada al moment de prendre les grans decisions de planificació general.

L'actuació concreta dels veïns agafa diferents formes i objectius: tenir coneixement de la realitat, fer públiques situacions determinades, intervenir per aconseguir objectius concrets... Per exemple, en el terreny de la participació de la població en l'organització del sistema educatiu —que és el problema que a nosaltres com a ensenyants més ens preocupa— s'han realitzat enquestes i informes sobre la situació educativa dels barris i s'han organitzat actuacions que presionaven per obtenir reivindicacions immediates: escoles suficients a cada barri i suficientment equipades per a la plena escolarització de tots els infants, cosa que ha portat a la defensa d'edificis ja existents que podien ésser amenaçats de desaparició i la reivindicació d'espais nous per destinar-los a escoles, Instituts i Centres professionals. Tots recordem en els últims mesos les activitats dels veïns de Sant Andreu i La Sagrera per tal de recuperar una part dels terrenys de la fàbrica Pegaso per establir-hi una futura escola, o la mobilització d'ensenyants i pares per salvar "Cascabel", l'única llar d'infants existent a la popular barriada del Besòs d'uns 80.000 habitants, o la recent mobilització de pares i mestres entorn de la llar d'Infants "Valldaura" en defensa d'una gestió escolar que servís les necessitats dels usuaris i no les de la Telefònica, o l'acte desenrotllat a Sant Andreu entorn a la necessitat que aquest barri té d'un Institut de Batxillerat, etc., etc.

Tant aquestes actuacions, centrades en el terreny educatiu, com en les que s'han portat a terme entorn de la revisió del Pla Comarcal, o de la política urbanística municipal (Lesseps, Salvador Anglada...) o del problema de les instal·lacions de gas, els veïns expressen tant l'aspiració a viure millor com l'aspiració a intervenir en l'organització del marc concret en què es desenvolupa la vida quotidiana, com una manera que han trobat de lluitar per la gestió democràtica dels grans recursos econòmics de la societat.

TERRENY EDUCATIU

Passant al terreny concret de la intervenció en l'orientació i planificació educativa, dos són els problemes sobre els quals els pares de família han realitzat importants preses de posició: ens referim en primer lloc al problema de la gratuïtat i en segon lloc al de la selectivitat.

Sobre el problema de la gratuïtat, les accions han estat molt nombroses i van des de peticions col·lectives com la que l'any passat van firmar nou Associacions de veïns (juntament amb tres entitats més) on es demanava en síntesi la gratuïtat sense permanències fins els 14 anys, la creació de suficient nombre de centres estatals i la igualtat de sous i condicions de treball per al professorat, fins al lliurament d'una petició en el mateix sentit firmada massivament per ensenyants i pares i portada a la delegació d'Educació i Ciència per una gran majoria dels firmants. La gratuïtat, com tots sabem, està molt lluny d'aconseguir-se i, per altra banda, el sistema que sembla vol adoptar el Ministeri per arribar-hi —el sistema de les subvencions— planteja molts interrogants sobre la seva oportunitat i validesa.

La selectivitat és un altre problema gravíssim que té diversos aspectes: selecció per falta de llocs escolars des de parvulari fins a universitat, supressió paulatina de la possibilitat de fer estudis nocturns, titulacions discriminatòries i examens selectius. El nostre Col·legi va elaborar al final del curs passat un dossier sobre la selectivitat i un altre sobre els estudis nocturns. Tant l'un com l'altre recollien plantejaments i informacions fetes des dels barris i van ser també utilitzats com a material de treball per pares, ensenyants i alumnes.

Aquest any l'activitat de les Associacions de Veïns i altres centres de barri girarà entorn de tres problemes centrals: la sortida de l'E.G.B. amb l'aplicació per primer cop de la doble titulació prevista, i les dues alternatives de l'ensenyament mig: la Formació Professional i el Batxillerat Unificat i Polivalent. En el nostre Butlletí anterior ja apuntàvem els principals problemes a tenir en compte respecte a aquests tres punts; ara el que caldria és que els pares de família, des dels centres de barri i el Col·legi de Llicenciats, entre d'altres institucions que agrupen ensenyants, treballessin aquests tres aspectes el més coordinadament possible a fi d'abordar conjuntament les possibles solucions.

(1) La Gran Barcelona, n.º 10 de la revista CAU del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes tècnics de Catalunya, p. 83.

L'ENSENYAMENT ALS BARRIS

Manca de Centres, dèficit funcional i quietisme pedagògic: "TRES TRISTRES CARACTERÍSTRIQUES"

Dir que l'ensenyament és tema central per a moltes famílies de qualsevol condició no és més que repetir el que tothom ja sap. I que aquesta problemà-

tica s'agreuja als barris perifèrics de les grans ciutats del tros de món anomenat occidental, o sigui del que es regeix per les lleis del sistema capitalista, tampoc no és descobrir res. A qualsevol de les nostres ciutats, Barcelona entre elles, naturalment, es pot palpar. En aquest resum-informe volem condensar la informació que sobre aquest tema han elaborat les Associacions de veïns i altres Entitats de barri i que la Redacció d'aquest Butlletí ha pogut recollir, conscients, però, dels mancaments que hi ha.

Donada la joventut, però, de la majoria d'Associacions de veïns, l'estudi complet de l'estat real de l'ensenyament al respecte barri està en la majoria dels casos per fer, encara. Es pot dir que ara, en aquests moments, s'està fent. El tema, en els respectius Butlletins, ha estat tractat de diferents maneres. Des d'algunes, com Gràcia, que han fet ús únicament de les dades oficials per a tot el Districte, fins a d'altres, com Nou Barris, que a través d'una molt elaborada enquesta als mestres han arribat a una aproximació força exacta de la realitat.

Dèficits per tot arreu

La conseqüència més generalitzada, gairebé obligada, és el dèficit de quasi tot: Centres, mestres, aules, places, espai per a l'esbarjo, etc. a més d'altres «detalls» com renovació pedagògica, dimensions adequades, densitat d'alumnes justa, etc. etc.

De tota manera, en no haver-hi un qüestionari unificat, fet servir per tots els barris, cadascú ho ha enfocat com li ha semblat convenient, des d'una manera diguem-ne acadèmica (enquesta) fins la reivindicació d'una construcció determinada per tal de començar a «tenir quelcom» o en general les necessàries per a l'escolarització total.

Qüestions generals

Recorden les Associacions de veïns que la Llei General d'Educació havia anunciat com objectiu a realitzar a) la igualtat d'oportunitats de la població escolar a partir de la gratuïtat de l'ensenyament,

b) l'obligatorietat, c) la dignificació professional, d) l'equiparació del professorat estatal i no estatal i e) la renovació pedagògica.

Han passat tres anys, diu «Nou Barris» i a Barcelona ens trobem amb la següent situació: a) Segons el Consorci de Documentació, *falten a Barcelona-provincia 82.694 llocs escolars (1971-72)* i Barcelona-capital té un dèficit funcional de 14.666 alumnes. És a dir, són nens mal escolaritzats (més de 40 ó 50 alumnes per aula) que afecten a la resta de 82.026, i b) al Districte IX és on s'acusa més aquest dèficit (3.342).

Pel que fa als pressupostos destinats a l'educació, «Sant Antoni» facilita les següents dades: a) els països europeus destinen el 20 % ó més del pressupost nacional a educació, Espanya solament el 10 %, i b) al 1968-70 Espanya destinava a educació 24.706 milions de pessetes. França, en canvi, 312.000 milions. La diferència és notable, conclou.

La mateixa Associació de veïns explicita els percentatges d'ensenyament privat i estatal. *El 30 % de la Primària és privada; el 80 % de la preescolar és privada; i el*

80 % de la Mitjana és privada (al conjunt de l'Estat espanyol). De la seva banda, el Centre Social de Sants descriu la situació global d'ambdós tipus d'escola. La Nacional, caracteritzada per classes amb excessiu nombre d'alumnes, una part dels edificis mal condicionats, sense pati, amb molt poc espai a les classes i pressió als alumnes per a que assisteixin a repassos i permanències, per les qual coses la gratuïtat no és real. La Privada, per escoles muntades de cara al negoci, a les quals el nombre d'alumnes per classe oscil·la entre 50, 80 i fins i tot 100, amb una quota de 500 ptes. como a mínim, per altres escoles sense afany de guany, al servei de la societat, però no a l'abast del poble i per la manca d'espai i d'edificis en males condicions.

Aquesta divisió entre Centres estatals i privats va lligada amb el tema de les subvencions a aquests últims, tema tractat somament per «Sant Antoni» que diu que dels 5.000 milions de pessetes (per a tota Espanya) 596 i mig corresponen a Barcelona, el que representa el 8 % del total, amb un cens d'Escoles Nacionals del 18 %.

S DE BARCELONA

La veu, als barris

Cinc han estat els barris dels que hem pogut recollir dades sobre la situació de l'ensenyament, dades elaborades per ells mateixos i aparegudes als respectius Butlletins interns. Els barris són: Sants, Nou Barris (Trinitat, Torre Baró, Vallbona, Verdún, Roquetes, Prosperitat, Guineueta, Canyeiles i Ciutat Meridiana), Sant Antoni, Sagrada Família i Sant Andreu. Ells seran, doncs, qui parlaran sobre ells mateixos.

SANTS

El Centre Social, Olzinelles 30, és l'Entitat que ha recollit les següents dades:

—D'ençà de 1940 el nombre d'escoles públiques ha romàs constant i les places escolars que l'augment de la població ha fet necessàries han estat creades pel sector privat.

—A E.G.B. les escoles públiques i religioses arriben a tenir més de 45 alumnes per aula, les acadèmies, que acullen quasi una tercera part de l'alumnat, no ofereixen en la majoria dels casos garanties pedagògiques, atès que pel seu petit tamany han de situar, en una mateixa aula, nens d'edats i nivells diferents.

—Per resoldre el problema de l'amuntegament a les aules caldrien 2.000 noves places escolars. Aquesta xifra s'hauria de doblar almenys si es suprimissin les acadèmies més petites i més mal equipades.

—Dels 12 projectes d'escoles a construir o reformar, segons aprovació del 1969, només a una ampliació i a una reconstrucció s'hi realitzen obres.

—Al curs 1974-75 són necessàries unes 900 places de primer curs de Formació Professional i unes 700 de primer curs de Batxillerat.

—Per a aquest Batxillerat (BUP) que seguiran uns trenta mil alumnes hi havien cinc Centres al Districte (un Institut, dues Filials i dos

Centres religiosos) dels quals dos no impartiran BUP.

—La cobertura del dèficit funcional a EGB exigiria la construcció immediata de dos Centres de grandària mitjana. Amb tot, atesa la preponderància del sector privat (acadèmies) cal plantejar-se a mig termini la construcció de 5 nous Centres.

—Quant al BUP, per a una població total entre 14 i 17 anys de unes 6.200 persones, partint d'una taxa d'escolaritat en aquest grau del 40%, les necessitats cal evaluar-les en unes 2.500 places. Això suposa la construcció de 2 nous Centres de batxillerat que sumats a l'Emperador Carlos, ja existent, podrien satisfer la demanda.

6-13 anys	Centres	Aules	Alumnes	Aules/Centre	Alumnes/aula	Dèficits	
						Funcional	Sense esc.
Sants (D.º VII)	70	313	11.117	4'5	35'5	2.000 ↑	
9 Barris	63	429	16.066	6'8	37'4	3.880	1.042
Sant Antoni	28		10.124		36'4		
Sagrada Família			4.813				49'8 %
Sant Andreu (D. IX)			45.599				22.400

NOU BARRIS

A partir d'una enquesta preparada per un grup pedagògic del barri, assessorats per l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB), han elaborat unes conclusions en base a les respostes rebudes del conjunt de mestres de les escoles del barri:

—El percentatge d'alumnes escolaritzats en escoles de l'Estat és del 49,9 %, mentre a Barcelona-ciutat és del 32 % i a tot Espanya del 73 %. Aquesta superior inversió estatal a Nou Barris respecte al conjunt de la ciutat es deu a la política municipal de construcció escolar on hi ha més possibilitats de terrenys a preus més assequibles.

—Existeixen 5 Centres de l'Església i 4 privats que estan subvencionats, sumant un total de 91 unitats i quedant per subvencionar 5 aules de l'Església i 108 de la Privada (4.480 llocs).

—L'ensenyament estatal no és gratuït, ja que arriben a cobrar-se fins i tot 400 ptes. per «pressionades» permanències.

—El privat és en excés minifundista (4,7 aules per Centre), amb condicions pèssimes: un 36 % no té suficient espai per a les classes, un 41 % no el té per a patis i un 36 % no el té per a serveis.

—No existeix en tot el barri: ni una Escola professional, ni un Centre d'educació especial, ni un Institut d'ensenyament Mitjà, mentre, d'altra banda, hi ha només una biblioteca, un Centre poliesportiu, de 4 a 6 guarderies.

—Al 25 % d'escoles hi ha relacions mestres-pares cada trimestre, a una altra quarta part cada any i a la resta mai.

—La llengua dels nens és en un 90 % de casos la castellana. El 10 % de parla catalana es concentren a dues escoles i en aquesta mateixa proporció s'imparteixen les classes en una o altra llengua. En un 33 % de casos es treballa el català seriosament com a classe. Els mestres, pel seu cantó, de parla catalana, són abrumadora majoria al 20 % d'escoles, en un altre 40 % hi ha 2/3 de parla castellana i a la resta un cert equilibri.

—A un 77 % d'escoles hi ha coeducació.

SANT ANTONI

L'associació de veïns del Barri no sols ha estudiat les escoles pròpies de la seva jurisdicció sinó també les cinc situades dins la zona d'influència, tenint en compte, però, que en aquestes hi van també nens d'altres barris.

—De les 8 Escoles Nacionals existents, solament n'hi ha una que té pati amb arbres. Les altres tenen patis insuficients.

—L'ensenyament, a totes, es dona en castellà.

—Existeixen, encara, 22 escoles d'E.G.B. privades, de les quals 16 són laiques. Del total, 10 són mixtes.

—Les escoles privades laiques acostumen a estar situades en pisos.

—Una sola escola (religiosa) cobra menys de 500 ptes. mensuals. Fins a mil pessetes, són cinc escoles (laiques) i més de 1.000 ptes., vuit (meitat laiques i meitat religioses). Les estatals cobren de 100 a 200 ptes.

SAGRADA FAMÍLIA

L'Associació de veïns, a través de les seves Circulars per als socis (Butlletins) i amb el lema general i constant de «Volem un barri per viure-hi», ha anat publicant un seguit de dades sobre aquest mateix tema. És important destacar l'enquesta feta als pares; per tal de saber a través dels usuaris l'estat de les escoles de la zona. Les dades per ells recollides són:

—El dèficit total escolar al barri és del 52 %.

—Existeix gran proliferació de les típiques Acadèmies «de pis».

—Els Centres religiosos no abunden, així com tampoc les guarderies.

—Hi ha un sol Institut, només per a varons.

—Les solucions a reivindicar són: set escoles (94 aules) de preescolar y dotze escoles (119 aules) d'E.G.B.

SANT ANDREU

La problemàtica d'ensenyament a Sant Andreu, segons la seva Associació de veïns, una de les més antigues de la ciutat, passa als últims temps per la reivindicació a fons d'un Institut d'ensenyament mitjà als terrenys abandonats per la Pegaso i on el 9 de juny de l'any passat es col·locà la primera pedra simbòlica. Els passos fets en aquest sentit són:

—Carta al Ministeri de 32 entitats del barri reclamant l'Institut.

—Carta al Ministeri de 2.833 veïns de La Sagrera reivindicant per a l'Institut un edifici abandonat que es podria aprofitar perfectament.

—Reclamació a l'Ajuntament per a que cedeixi aquest terreny i edifici arribant a l'expropiació si fos menester.

—Carta a l'Ajuntament de les nou Associacions del Districte IX exigint aclaracions davant la construcció de locals comercials a l'edifici abans esmentat.

—Visita a l'alcalde Sr. Masó de tres veïns en representació de les 9 Associacions i demanant explicacions i solucions.

—Carta de set Associacions reiterant les necessitats del Districte.

—Entrevista al conseller Sr. Calvo Sahún al Butlletí de l'Associació de veïns de Sant Andreu sobre l'Institut. No es compromet a res.

—Taula Rodona al cinema Astor per tractar de l'Ensenyament Mitjà al districte IX. Allà s'explicità la situació del barri:

a) hi ha 45.599 alumnes d'E.G.B. mal escolaritzats i 22.400 no disposen de places escolars,

b) uns 7.000 alumnes de 8è d'E.G.B. que accediran al B.U.P. hauran de traslladar-se a un altre Districte per poder estudiar, perquè en aquest no hi ha CAP Institut,

c) uns 700 alumnes de 6è de batxillerat només disposen d'un centre privat de 60 places per poder cursar el C.O.U.

Lluís M.^o BONET i Llovet

OPOSICIONES RESTRINGIDAS

¿HUBO ORDENES DE SUSPENDER?

En virtud de la Orden del 7 de diciembre de 1973 (BOE, 4 enero 1974), firmada por el entonces ministro de Educación y Ciencia, don Julio Rodríguez y en cumplimiento de la disposición transitoria 6.ª 6 de la Ley General de Educación, Financiamiento de la Reforma Educativa (BOE, 11 octubre 1970), se han celebrado durante el verano pasado, las oposiciones —turno restringido— para la provisión de 2.063 plazas de profesores agregados de Instituto Nacional de Enseñanza Media. Era condición imprescindible para poder participar en este concurso-oposición haber servido al Estado durante un mínimo de cinco años como profesor interino o contratado en la fecha de publicación de la Ley General de Educación (4 agosto 1970), o sea una veterania de nueve años en el ejercicio de la profesión.

Los profesores afectados por esta Orden, aunque convencidos en teoría de que el sistema de oposiciones vigente no sirve en absoluto para seleccionar a los mejores, participaron en la creencia de que el ministerio de Educación y Ciencia estaba decidido a dar un paso en pro de la resolución del grave problema de la inseguridad en el trabajo que afecta al 80 % del profesorado de INEM. El optimismo de 2.000 opositores no parecía gratuito. Se apoyaba:

1.º En algunos «considerandos» del ministro Villar Palasí hechos en la Introducción al Decreto del BOE de 11 octubre 1972: «teniendo en consideración los méritos de quienes, sin ostentar la condición de funcionarios han prestado su *valiosa colaboración profesional* a la sociedad mediante la impartición durante estimable lapso de tiempo de la enseñanza...», respondiendo al sentir de las Cortes españolas.

2.º En el precedente de las últimas oposiciones restringidas de 1954 y 1959, en las cuales muy pocos opositores no pasaron el «rubricón».

3.º En el equilibrio o superioridad del número de plazas convocadas en relación al de opositores:

	plazas	oposidores	aprobados
Filosofía	68	50	—
Griego	35		
Latín	170	67	—
Lengua y Literatura	303	350	87
Geografía e Historia	364	373	89
Matemáticas	331	291	63
Física y Química	204	448	—
Ciencias Naturales	119	98	—
Dibujo	85	58	—
Francés	170	93	38
Inglés	204	37	20
Alemán	5	1	0
	2.063		

De las 2.063 plazas de agregados convocadas, sólo se han cubierto 297, a falta de datos de 5 apartados, habiendo sido rechazados aproximadamente entre 1200 y 1500 profesores, cifra aproximada por desconocer el número de opositores que después de haberles sido admitida su documentación no se presentaron a examen.

Ante resultados tan increíblemente catastróficos, cabe preguntarse: ¿Es que es tan incompetente el profesorado interino y contratado de los Institutos de Enseñanza Media?

Y, si el ministerio, mediante sus Tribunales lo juzga así, ¿cómo puede abandonar tranquilamente la enseñanza estatal en un 80 % en mano de «profesores ineptos»? ¿No es una contradicción flagrante que el mismo ministerio que ha certificado su ineptitud haya renovado sus contratos durante nueve años y siga renovándose los unos días más tarde? ¿No parece más bien una cuestión de presupuesto ya que los mismos que no son aptos para realizar un trabajo percibiendo un sueldo base más complementos, trienios, son aptos para realizar ese mismo trabajo percibiendo sólo un sueldo base tan disminuido a causa de la galopante inflación?

¿Hubieran sido rechazados y hundidos moralmente esos mil y pico de profesores si el ministerio hubiera acabado ya con la discriminación económica entre p.n. y p.n.n.? ¿Verdaderamente el ministerio consideraba *valiosa* la colaboración de esos profesores contratados e interinos o por el contrario era puro verbalismo demagógico?

¿Recibieron órdenes terminantes los presidentes de los diferentes Tribunales de suspender a un 70 % como se rumoreaba en Madrid? ¿Es posible que los miembros de los distintos Tribunales, también enseñantes, hayan sido cómplices de tal fraude?

Rosa Lajo

HUELGAS Y SANCIONES

Después de varias semanas de reuniones en el mes de noviembre, se acordó iniciar una huelga en apoyo de las reivindicaciones repetidamente expuestas en este Boletín del Colegio y que deberían ser presentadas a la Delegada del M.E.C. por una comisión compuesta de 5 p. n. n. de INEM elegidos democráticamente y el Decano del Colegio.

RESUMEN DE LA REUNION CON LA DELEGADA

El día 20 de noviembre por la mañana se celebró una reunión en la Delegación Provincial del Ministerio de Educación y Ciencia entre la Delegada, D.ª María Teresa López del Castillo y el Decano del Colegio de Licenciados, Sr. Fuster, acompañado por una comisión de p. n. n. de Institutos de Enseñanza Media y con la presencia del Inspector de E.M. Sr. García Prado.

En esta reunión, los p. n. n. expusieron a la delegada algunos de sus problemas más acuciantes explicados ya el día anterior a la opinión pública:

- Estabilidad en el empleo a través de un contrato laboral,
- situación de los compañeros sin renovación de contrato,
- derecho de reunión en los Centros,
- percepción de atrasos y aumentos.

En el amplio diálogo mantenido, la delegada informó que los p. n. n. a los que no se les había renovado el contrato pueden dirigirse a ella, si les interesa seguir en la E.M., para intentar resolver su problema.

Respecto a la **media paga extraordinaria** que se nos adeuda desde el mes de septiembre, comunicó:

1.º Los profesores que no han renovado su contrato este año serán incluidos en nómina aparte para hacérsela efectiva en diciembre.

2.º Los actuales profesores contratados la cobrarán, junto con la media paga extraordinaria de Navidad, con el aumento del 15 %.

El **aumento del 15 % sobre el sueldo base**, que ya percibían los interinos desde el mes de julio, se hará efectivo a los profesores contratados con efectos retroactivos desde el mes de octubre. A partir del mes de enero se percibirá un aumento del 10 % para todos los p. n. n.

En cuanto a la **estabilidad laboral**, reiteran los p. n. n. su demanda de un contrato laboral; la delegada sugirió que se hiciera un estudio exhaustivo del problema para cursarlo al Ministerio. No obstante, apuntó como posibles soluciones a plantear a corto plazo un contrato administrativo por dos o

tres años, como en la Universidad, y que la plantilla del profesorado de los Centros estuviese en relación con las necesidades reales y la capacidad de los mismos.

Sobre el **derecho de reunión** en los Institutos respondió que su única posibilidad era remitir esta propuesta al Ministerio, teniendo en cuenta el precedente de la nueva reglamentación de los p. n. n. de Universidad, en que se les reconoce este derecho.

Por último, la delegada hizo constar que fue debido a una confusión de fechas el que no se hubiese realizado esta reunión con anterioridad.

Aunque la mayoría de los INEM que habían participado en el paro, consideraban positivo el hecho de que por primera vez la Delegación recibiera a una comisión de p. n. n. democráticamente elegida, por otro lado todos consideraban insuficiente la respuesta dada por la Delegada a los problemas más importantes. Finalmente, se creyó conveniente:

1) Continuar la vía de negociación abierta por la Delegada para la readmisión de los despedidos.

2) Elaborar de una manera más concreta el tipo de contrato laboral que pedimos.

3) Puesto que la negociación sobre la estabilidad no puede ser resuelta a nivel provincial, avanzar en la perspectiva de una negociación a nivel nacional con el Ministerio, como ha ocurrido recientemente con el personal no docente (p. n. d.).

En cuanto al primer punto, tuvimos grandes dificultades en localizar a los despedidos. Finalmente, le fue entregada a la Delegada una lista en la que figuraban 11 profesores que no habían encontrado todavía trabajo, y 8 profesores que teniendo trabajo este año y no pudiendo dejarlo, lo pedían para el próximo curso. La respuesta de la Delegada a la lista ha sido hasta ahora la contenida en la siguiente carta dirigida a nuestro decano el 12 de diciembre:

"En contestación a su escrito de fecha 5 del actual, le comunico que se toma nota de la relación de los profesores que en él se relacionan, significándole que a los que se cubrieron sus plazas por profesores de carrera, en este curso, y lo solicitaron, se les dió la oportunidad de ir a otro Instituto, donde existía vacante."

Sin comentarios

En cuanto al segundo punto, se han realizado entrevistas con varios asesores laborales y administrativos y uno de éstos, Argullol, se ha comprometido a realizar un estudio exhaustivo sobre los tipos de contratación posibles con la Administración, trabajo que le será pagado por el Colegio y que estará terminado a principios de este año.

En cuanto al tercer punto, el viernes 13 de diciembre, se celebraba en Madrid una reunión del Consejo Nacional de Colegios de Doctores y Licenciados, a la que asistieron todos los Decanos.

La sección de Interinos del Colegio entregó al Decano, Sr. Fuster, nuestros puntos reivindicativos a fin de que dicho Consejo Nacional solicitase al Ministerio la apertura de una negociación nacional con los p. n. n. acerca de éstos. En esta reunión, distintos Decanos se expresaron en idénticos términos. Finalmente, el Consejo fue recibido por el Subsecretario, Sr. Mayor Zaragoza, quien dijo que daría una respuesta por escrito entre el 15 y 20 de enero a todos los puntos presentados.

Sección de Interinos

Nota sobre l'Assessoria Jurídica

Es posa en coneixement de tots els col·legiats que l'Assessoria jurídica del Col·legi, que aten gratuïtament les consultes laborals i al cap de la qual continua l'advocat sr. Josep Egea, funciona els dimarts i divendres de cada setmana, de 6 a 8 de la tarda.

A partir de l'1 de febrer, el nombre de col·legiats atesos cada dia pel sr. advocat ha estat fixat en deu, estant garantida en tot cas la consulta jurídica pel sr. Egea o un seu substitut quan fos necessari. Per tal de facilitar l'espera i evitar desplaçaments inútils, s'admetran inscripcions per telèfon qualsevol tarda (tlf.: 218.93.48), encara que l'ordre d'entrada al despatx serà el d'arribada el mateix dia de la consulta.

Només en cassos d'urgència (despatxaments, judicis pròxims, etc.), a judici del senyor advocat es podrà superar aquesta xifra de deu consultes.

SABADELL, MANRESA I VIC,

EXTENSIÓ TERRITORIAL

LES TRES PRIMERES DELEGACIONS LOCALS DEL COL·LEGI

Al Butlletí d'ara fa un any, la vicedegana Eulàlia Vintró, recollint les aspiracions expressades per diferents nuclis de col·legiats de diverses ciutats catalanes, va escriure un article sobre les activitats que el Col·legi havia de dur a terme de cara a descentralitzar les seves activitats, fins llavors totes a Barcelona. Allà s'hi destacaven les aspiracions a tenir Delegació local de les ciutats de Manresa i Sabadell i feia una crida als demés caps de comarca per

a que elaboreassin estudis sobre llurs necessitats.

Un any després, les dues localitats anteriors compten amb una Delegació que ja està funcionant. Sabadell des del desembre passat, Manresa des del 17 de gener. Vic, pel seu cantó, que expressà també el seu desig i la seva necessitat de tal organització autònoma, aviat inaugurarà la seva seu social.

A totes elles i a les que es puguin anar creant pròxima-

ment, els col·legiats que treballin a les zones geogràficament més pròximes hi podran portar la vida col·legial que els hi era difícil fins ara, a l'haver de traslladar-se, també per a això, fins a Barcelona. De la seva imaginació i ganes de treballar dependrà ara que els locals respectius aculleixin aquells actes (culturals, etc.) que considerin necessaris.

Esperem que al proper Butlletí, i als següents, poguem donar notícia d'altres apertures.

EL B.U.P. A LA PICOTA

B. U. P. Batxillerat Unificat Polivalent

El 21 de novembre el Col·legi organitza una taula rodona sobre el B.U.P. Hi prenen part les persones que aquí, a Barcelona, disposen ara de més dades sobre la qüestió: Jordi Maduell, Director d'Eura, centre privat experimental; Carmen Pleyán, responsable del B.U.P. experimental de l'I.N.E.M. Joanot Martorell; Joan Roig, Catedràtic d'Història de l'I.N.E.M. Menéndez Pelayo i Antonio del Toro, President de l'Associació Nacional de Catedràtics d'E.M.

L'acte comença recordant els aspectes més importants programats per la L.G.E. respecte al B.U.P. (atribucions als I.C.E., títol necessari per a iniciar el B.U.P., etc., etc.). A mesura que els ponents informen (enumeració dels plans elaborats, funció realitzada pels I.C.E., formació de les comissions de treball, etc.) es fa palès el salt que representen les concrecions actuals respecte a les primeres orientacions donades per la L.G.E.

¿De quina manera ha tingut en compte el Ministeri, dins el pla enviat a les comissions de treball, els plans elaborats pels I.C.E.? ¿Quin paper pensa el Ministeri que han de jugar els centres experimentals, si els resultats de l'experimentació no són recollits pel pla definitiu?

Un primer i destacat aspecte de la programació del B.U.P. ha estat, doncs, el menyspreu del ministeri no solament per l'opinió del professorat i dels organismes que el representen (Col·legi de Llicenciats, Associació de Catedràtics i d'Agregats) sinó pels mateixos instruments que havia previst la L.G.E. per a la seva elaboració.

L'acte va representar una primera informació sobre el procés d'elaboració del B.U.P., del qual la majoria dels llicenciats no havíem estat informats (la millor prova en va ser la massiva assistència) i un important toc d'atenció sobre el seu estat actual. El Ministeri convoca al començament d'aquest

curs unes comissions de treball sobre el B.U.P., i els dona uns programes ja elaborats, solament per fer-hi esmenes. És difícil que, pel fet de tenir un caràcter consultiu i per les mateixes condicions en què es van formar (convocatòria, aïllament dels professors segons les àrees, etc.), es tingui en compte ni les mínimes correccions que la situació permetria. El pla definitiu del B.U.P. està, doncs, per caure i, en resum, el mètode utilitzat en la seva preparació no ha permès la participació del professorat que ha d'aplicar-lo, ni de les instàncies corresponents; d'altra banda, els casos on hi ha hagut participació, els resultats d'aquest treball conjunt no tindran cap plasmació real sobre el pla definitiu.

Ja van ser massa els problemes plantejats a la taula rodona, fruit d'una banda, d'una programació realitzada de la manera que hem vist; però, també, de la mateixa aplicació de la L.G.E. i de la imprevisió que caracteritza la política educativa al nostre país. Recordem-ne els més importants:

— Respecte als mètodes i continguts pedagògics:

- La inadequació dels continguts a les diferències culturals i lingüístiques de les diverses nacionalitats que integren l'Estat (l'ensenyament del català, per exemple, no és considerat ni com a assignatura optable).

- La ruptura pedagògica que signifiquen els programes del B.U.P. respecte a l'E.G.B.

- No hi ha cursos previstos de «readaptació» per al professorat que ha de donar el B.U.P.

— Selectivitat:

La selectivitat en aquest nivell educatiu té dues vessants:

1. Referent a les condicions en que es donarà el B.U.P.: nombre i localització de places escolars per al B.U.P. i el seu cost.

Això és un interrogant. Ningú no hi ha respost encara. I, tan-

B. U. P. Batxillerat Unificat Polivalent

REPRESENTANTES POR CENTROS

mateix, coneixem prou bé l'actual situació: la falta de places escolars d'E.M. i la seva determinada distribució geogràfica; el paper que acompleixen els nocturns i la tendència a fer-los desaparèixer; el fet que la L.G.E. preveu que el B.U.P. no serà gratuït i que corren rumors que l'alumne n'haurà de pagar el preu de cost...

D'altra banda, el Ministeri ha fet prou mostra d'imprevisió, diguem-ne imprevisió, en aquest sentit. Recordem els alumnes que van seguir fa un any el 8è d'E.G.B. experimental i que ara han continuat amb el batxillerat de sempre, perquè, només a Barcelona, per exemple, de 5 Centres que donaven 8è experimental, tan sols n'hi havia un de reconegut per donar B.U.P. experimental. Tot plegat ens fa pensar que l'aspecte més selectiu del B.U.P. en un futur immediat serà encara la falta i la mala distribució de les places escolars.

2. La selectivitat prevista per la L.G.E.

Una segona qüestió important és que no tots els nens que acaben E.G.B. tenen l'opció, si més no teòrica, de realitzar el B.U.P. A la fi de l'E.G.B. atorgaran un doble certificat: Graduat Escolar i Certificat d'Escolaritat, atenent a les avaluacions o a l'examen dut a terme al final de la Bàsica, i només el primer permetrà l'accés als estudis del B.U.P. A més a més, la selectivitat cara a l'estudiant de B.U.P. és reforçada considerablement, donant tan sols l'opció de la convocatòria de setembre a l'alumne que ha suspès en dues assignatures.

Vet aquí que tots aquests problemes que planteja l'aplicació del B.U.P., dels quals només hem tocat els més importants, desordenen ja el marc d'exigències parcials a les previsions fetes o no per la L.G.E. Es per això que aquesta Taula Rodona, si bé ha estat un primer acte d'acostament a la problemàtica que es plantejarà l'any vinent a tot ensenyant

Al empenzar este curso escolar 1974-75, el Colegio de Licenciados estaba estudiando la posibilidad de establecer un contacto real con todos los centros de enseñanza, tanto oficial como privada, a través de unos «representantes por centro». Este sistema de coordinación, que ya funcionaba en otros distritos universitarios, ha sido detenido y suprimido por órdenes ministeriales, frustrando antes de empezar un intento de coordinación democrática.

Un grupo de P.N.N. de Enseñanza Media ha organizado en este Colegio la «Sección de Interinos». Esta sección, que se reúne cada semana los martes por la mañana a las 11 h. y los miércoles por la tarde a las 7 h., posibilita tener un punto de contacto entre todos los profesores no numerarios en tanto que colegiados, al igual que utilizar el Colegio, órgano oficial que nos agrupa, en capacidad de divulgación, convocatoria, organización,...

Si deseamos que esta incipiente sección sea el lugar de confluencia de todos nosotros, es necesario que una representación de cada centro venga a las reuniones a fin de informar y conocer:

— Estado actual de nuestras reivindicaciones, tanto a nivel nacional como regional.

— Conocer e informar sobre los estudios que se están realizando sobre el B.U.P. y la Enseñanza Profesional.

— Organizar seminarios por especialidades.

— Situación y problemática de cada I.N.B.

Logrando el funcionamiento de esta Sección a nivel de Distrito habremos conseguido entre otros puntos:

— Establecer por primera vez un contacto real y periódico entre todos nosotros, no haciéndolo depender de circunstancias concretas que nos obligan a ello.

— Crear un organismo capaz de canalizar nuestras inquietudes, reivindicativas, pedagógicas, ... a la vez que coordinarnos.

Estos objetivos sólo se pueden conseguir si en las reuniones están presentes todos los Institutos del Distrito a través de un compañero, como mínimo, que pueda recoger la información y transmitirla.

La dirección y orientación de este organismo saldrá en cada momento de la decisión de los compañeros que asistan.

Sección de Interinos

del B.U.P., representa, segons el nostre parer, només un primer pas. Cal aprofundir-la des de tots els punts de vista —continguts pedagògics, mètodes, condicions d'ensenyament, etc., etc.— i reflexionar sobre una alternativa global a l'actual sistema d'ensenyament. Amb aquest fi s'ha format al Col·legi una comissió de treball sobre el B.U.P. Encara que aquesta comissió té unes tasques immediates, com ara l'elaboració d'un dossier que n'aprofundeixi

els aspectes més importants, l'amplitud del problema fa que el seu treball no pugui quedar limitat als ensenyants, sinó que hagi d'unir-se als esforços que realitzen els sectors directament afectats, pares i alumnes, en aquest mateix sentit.

Núria Silvestre

PRIMER
BUTLLETI
DE LA
SECCIÓ PROFESSIONAL
DE
BIÒLEGS

Aquest desembre passat, la Secció Professional de Biòlegs ha publicat el seu primer Butlletí intern. Sota la capçalera ja familiar d'aquest Butlletí del Col·legi, al llarg de 18 pàgines recull les diverses activitats professionals dutes a terme per la Secció. Destaquen entre les informacions, un llarg «rapport» sobre la reunió a Madrid de l'Associació de Llicenciats en Biològiques, a càrrec del seu dinàmic secretari Pere Camprubi i una entrevista amb el president Joan Caldes.

L'ORDENANÇA LABORAL

El 26 de novembre, al Col·legi d'Aparelladors i mentre el Col·legi de Llicenciats no tingui local ampli, es va posar a debat l'Ordenança Laboral. Les condicions laborals dels professors d'E.G.B., actualment mestres i llicenciats, es van posar a discussió. Quasi tres-cents d'ells van acudir a la cita, tres dels quals a la Taula, més un advocat i un membre de la Junta del Col·legi de Llicenciats. Aquests defensant les eleccions sindicals i les plataformes legals. Des de la base i en el debat posterior impugnant tal tàctica, si bé no uniformement, sí majoritàriament.

Va començar parlant l'Amparo Tusón, de la Comissió de Privada del Col·legi de Llicenciats, fent una soma història de l'Ordenança Laboral. El 25 de setembre sortia al Butlletí Oficial de l'Estat, substituint el legalisme del 1970. Explícitament també les declaracions del

Col·legi de Llicenciats sobre els problemes no resolts pel Conveni, així com les gestions fetes: entrevistes amb en Salinas, president de l'UTT del Sindicat de l'Ensenyament, amb el delegat del ministeri d'Educació i Ciència, etc. El primer, com a màxim, va reunir els enllaços sindicals, cosa, d'altra banda, lògica.

L'advocat, potser inevitablement legalista. — Ignasi Doñate, va ser l'advocat que havia de parlar des del punt més estrictament legal. I ho va fer. Va començar remarcant la diferenciació del Conveni i de l'Ordenança. Aquesta última és llei de l'octubre del 1942 que «regula sistemàticament les condicions mínimes de la contractació de la gent» i l'elaboració de la qual és funció privativa de l'Estat, de la seva Direcció General del Treball que pot sol·licitar assessorament de Sindicats si ho creu convenient.

El Conveni Col·lectiu, aparegut el 1958, és una contractació en mans de les parts, no en les de l'Estat, que fixa les condicions reals.

El Sr. Doñate va remarcar l'anormalitat que representa en la legislació espanyola el fet que una Ordenança es substitueixi als quatre anys de l'anterior. Per exemple, afegí, la del sector Químic acabada d'aparèixer substitueix a l'anterior del 1942. L'únic que fa és una millor adequació a les condicions de les empreses, d'acord amb les necessitats bàsiques dels empresaris.

Els apartats fonamentals legislats per l'Ordenança són: els sous reals, totalment fora de lloc (sou base, antiguitat, tres pagues mensuals extres); la seguretat a l'empleament, amb la corresponent supressió de l'article 18 i modificació del 16, segons el qual es podia tancar un Centre sense expedient de crisi, mida impossible actualment; la incorporació del

EL PROFESSOR RAFAEL BALLESTEROS I DOS ESTUDIANTS DETINGUTS

El dimecres 11 de desembre van ser detinguts per la policia política (Brigada de Investigación Social) el catedràtic de Llengua i Literatura d'Ensenyament Mitjà, Sr. Rafael Ballesteros Durán i un ex-alumne seu, Sr. Lluís Andreu Garcia Saez, al domicili del primer. Segons les notícies trameses per les agències a la premsa, sembla que se'ls hi van trobar manuscrits i publicacions de caire socialista.

Al dilluns següent, dia 16, la policia es presentà a l'Institut del qual el Sr. Ballesteros és vice-director, l'Eugeni d'Ors, de Badalona, i després de parlar amb el

director del Centre, va procedir a l'arrest i posterior trasllat a la Comissaria Central, d'una estudiant de 17 anys.

El dijous, va ser traslladada al jutjat, on hi passà tot el dia, davant la no compareixença del jutge de guàrdia. El divendres, a dos quarts d'onze del matí, va ser posada en llibertat.

En relació amb aquest últim fet, aquell divendres els alumnes de nocturn de l'esmentat Institut van celebrar una assemblea on es tractà de la situació de la seva companya. Malgrat els anuncis fets a algun diari, les classes es van desenrotllar amb normalitat.

"contracte eventual", restrictiu, segons necessitats de caràcter transitori; la ilegalitat dels contractes per un any, a no ser que s'hi expliciti, amb motiu de causa de transitorietat o bé d'excedència o substitució; l'equiparació als altres treballadors, i per tant amb l'afectació del tristament famós article 103 (sobre l'acomiadament lliure); el període de prova de QUATRE mesos (massa llarg comparat amb altres oficis); les qüestions disciplinàries que depenen del director del Centre (cosa que comporta una estructura autoritària, ja que el director decideix qui entra, com s'organitza el Centre, els horaris i les funcions del mestres), igualant aquestes empreses a les altres on també és el capital o els seus delegats directes qui organitzen el treball; la reducció de la jornada, amb sis hores diàries i 33 de setmanals, de les quals 28 són lectives, i un increment als honoraris del 50 % per a les hores extres; les sancions, amb explicitació del poc reglamentat anteriorment (actualment, tres tipus, lleus, greus i molt greus, el que fa un total de 32 faltes d'apreciació exclusiva del director, cosa que facilita l'acomiadament lliure); i les condicions mínimes del contracte laboral, que cal millorar amb el Conveni Col·lectiu, que aquí és provincial, i actualment regit per "laudo".

Els mestres, potser inevitablement "sindicalistes". — A continuació parlà Carmen Turró, membre de la Comissió de Privada de l'Associació d'ex-alumnes de la "Normal". El seu discurs s'enfocà sobre la manca de participació. Per a ella, segons les coses dites allà, l'afer va malament perquè els mestres es desentenien a l'hora de parlar amb la patronal dins de Sindicats (verticals). Glossà l'assemblea d'enllaços a Sindicats (verticals). I explicà com intervenen els professors a les negocia-

cions als Sindicats (verticals). Aquest any, digué, hi haurà una elecció d'enllaços "a nivell nacional" i es començarà una nova negociació de Conveni, pel que deduí "és un any important".

Un altre apartat important en el seu parlament va ser el dedicat als enllaços, que va descriure minuciosament per que siguin representatius: a) que sàpiguen les necessitats del Centre i la seva traducció en una plataforma global, b) que siguin capaços de coordinar-se amb altres representants i c) que siguin capaços de portar aquesta tasca dins del Sindicat (vertical).

Finalment, va explicitar i concretar uns punts previs a discutir de la Plataforma reivindicativa que van versar sobre sous, horari, Seguretat social, malaltia, acomiadaments, nombre d'alumnes per classe, control de les subvencions al Centre, forma d'equiparació dels "mestres subvencionats", menjadors, període de prova i dret de reunió als Centres amb el corresponent dret de vaga.

I per concloure les intervencions des de la Taula, una enllaç, Mercè, parlà de les "tècniques" per tenir aquests "representants" als Centres.

La base, potser inevitablement discrepant de les tesis de la Taula. — Després de les intervencions previstes, preparades, van començar, tal com marquen els cànons "demòcrates", les dels assistents. Als meus apunts, no sé si perquè només van intervenir ells o potser perquè van marcar un clar distanciament amb la Taula, vaig anotar set intervencions, cinc de les quals van ser en sentit contrari al de la Taula. El participacionisme a Sindicats (verticals) propiciat pels organitzadors va ser tàctica posada en qüestió, al menys verbalment.

Diferents maneres com "cal preparar accions reivindicatives", "les

eleccions d'enllaços donen poc marge de maniobra i fan oblidar els problemes que són de tots i no tan sols d'aquests representants que són qui discuteixen", "s'ha de dir no a Sindicats (verticals), que no serveix, segons experiència acumulada i que el que cal són discussions als Centres i en assemblees de zona, unificant els nostres problemes que són els de la classe obrera", "la qüestió bàsica és trobar-se i no aïllar-se, pel que cal una pressió (que els enllaços poden fer)" —va ser la intervenció del "sí, però no—, "falten punts a la plataforma reivindicativa i els Sindicats (verticals) no serveixen" i "el que cal són assemblees de lluitadors de l'ensenyament, coordinats amb d'altres Comissions treballadores, proposant una jornada de lluita, cap a una vaga general que trenqui l'aïllament dels mestres".

La intervenció en el sentit de la Taula va remarcar el problema dels professors en crear un moviment propi que utilitzi totes les eines que tingui a l'abast, una de les quals són els enllaços, que empen els Sindicats (verticals) per estendre la lluita. Tot dins d'una perspectiva de Reforma Democràtica de l'ensenyament.

Al mig d'aquest debat, inevitablement, es posà en qüestió l'idioma a emprar pels que intervenien públicament. Pocs minuts van servir per aprovar la moició d'un assistent sobre el dret de cadascú a parlar amb la pròpia llengua. També en això, es superà la tesi formulada des de la Taula en el sentit que "cadascú fes servir la llengua amb la que s'expressés amb més naturalitat".

Lluís M.ª BONET i Llovet

D'ALTRES BUTLLETINS

Recollim del "Boletín" del Col·legi de Madrid, setembre 1974, els següents dos articles:

LA PAGA DE BENEFICIOS EN LAS SECCIONES FILIALES

(Asesoría Jurídica)

"En anterior artículo del Boletín explicábamos, sintéticamente, cuál era el criterio de la Jurisprudencia Laboral con respecto a la regulación jurídica de las Secciones Filiales. Entonces nos referíamos concretamente a los problemas de afiliación a la Seguridad Social y al derecho a la prestación de desempleo.

Ahora vamos a escribir sobre el derecho a la percepción de la denominada "gratificación extraordinaria de beneficios". La Ordenanza Laboral, en su artículo 33, establece que, "la participación en los beneficios... queda compensada con el establecimiento de una gratificación anual, consistente en el importe de una mensualidad, que será abonado antes de finalizar el año a lo largo del cual se consolida. Los colegios de huérfanos y otros colegios similares, sostenidos por **subvenciones** o por cuotas de sus asociados, quedan incurso en esta obligación, de la que se exceptúan únicamente los centros totalmente gratuitos".

La tesis mantenida por las entidades colaboradoras de las Secciones Filiales ha venido siendo la de que sus centros eran subvencionados por el Ministerio de Educación y que, además, no tenían beneficios. Como se deduce de la lectura del precepto citado, los centros "subvencionados" están incurso en la obligación de abonar la paga extra y, por otra parte, esta gratificación viene a compensar, precisamente, la verdadera "participación en los beneficios", que de momento queda aplazada "sine die".

La Magistratura de Trabajo número 5 de Madrid se ha pronunciado con fecha 9 de julio sobre el tema, estimando nuestra tesis, tras un largo pleito comenzado por varios profesores el 20 de junio de 1973.

Los profesores que habían venido prestando servicios en una Sección Filial, desde hace varios años, no habían percibido nunca la paga de beneficios. En su caso concreto, la Filial se transformó, al amparo de las órdenes ministeriales de 19 de junio y 11 de agosto de 1971, en Instituto Nacional de Bachillerato, pasando a depender completamente del Ministerio de Educación.

Formularon reclamación previa a la vía judicial ante el M. E. C., y demanda ante la Magistratura de Trabajo número 5, solicitando el abono de las pagas extras de beneficios correspondientes a los últimos tres años, únicos que se pueden reclamar como consecuencia de lo determinado en el artículo de la Ley de Contrato de Trabajo.

La Magistratura de Trabajo se declaró incompetente para entrar en el fondo de la cuestión, con olvido de las normas ya sentadas, con anterioridad, por el Tribunal Central de Trabajo en diversas sentencias resolutorias de problemas de despido, y los profesores hubieron de recurrir, una vez más, al referido Tribunal Central, que dictó sentencia en 26 de junio de 1974, anulando la resolución de la Magistratura de Trabajo y estimando en parte el recurso de los trabajadores.

El Tribunal Central de Trabajo declaró la incompetencia de la Jurisdicción Laboral para conocer de las reclamaciones, en cuanto al período posterior al 15 de septiembre de 1972, fecha de la transformación de la Filial, dado que desde esa fecha la prestación de servicios lo es por cuenta del Ministerio de Educación y con carácter administrativo, **declarando la competencia de dicha jurisdicción para conocer y resolver la reclamación referida al período de servicios prestados bajo la dirección de la entidad colaboradora** y que se concretaba a los cursos 1970-71 y 1971-72.

La Magistratura de Trabajo hubo de dictar nueva sentencia referida a ese período, y en la misma dice: "... hemos de entrar a conocer el fondo de las reclamaciones efectuadas... Admitida la competencia, resulta **INDUDABLE** la estimación de las demandas en cuanto a las pagas de beneficios reclamadas por los dos primeros cursos, en los que aún no se había producido la transformación aludida, ya que es la propia entidad demandada, Hermandades del Trabajo, la que al contestar a la demanda afirmó que tenía el carácter de patrono, sin haberse opuesto de forma expresa a la cuantía de la reclamación ni a los datos de hecho de los demandantes, lo cual hace que forzosamente estimemos las demandas en las cantidades que respectivamente corresponden a cada uno de los actores."

Por estos razonamientos se condena a la entidad colaboradora a pagar a los profesores demandantes las cantidades de 26.746 pesetas, 22.684 pesetas y 10.600, respectivamente, con arreglo a los sueldos que percibían en los años 1970 al 1972, a que se contraía la reclamación.

Una vez más reiteramos a los trabajadores docentes de las Secciones Filiales la necesidad de que exijan los derechos que las leyes —malas o buenas— les conceden con el carácter de mínimos, para después plantear otras reivindicaciones que también les corresponden en justicia".

CRITICA AL SISTEMA DE OPOSICIONES

Reunión Nacional de Representantes (27-28 junio). Documento de trabajo

"Nuestra opinión crítica sobre las oposiciones la basamos en los siguientes puntos:

1. La oposición como sistema o fórmula de acceso a la estabilidad.

2. La mecánica de la propia Oposición.
 3. Falacia de la actual convocatoria de oposiciones.
1. En principio, la oposición como sistema o fórmula de acceso a la estabilidad resulta ser, como mucho, una solución de tipo personal, pero nunca una alternativa justa y satisfactoria para los P. N. N.:

- El número de plazas que poseen, y, más aún, las realmente cubiertas, es muy inferior al número de plazas reales y que se cubren en su mayor parte (75 por 100) por profesorado no numerario.
- La oposición exige unos conocimientos que ya el título de licenciado habrá comprobado y certificado.
- El P. N. N. ejerce plenamente sus funciones docentes antes de superar la oposición, e incluso después de haberla suspendido.
- La oposición no valora la capacidad de los docentes ni asegura el control de la calidad de la enseñanza.
- Y fundamentalmente, sólo tiene un sentido de pura y simple selectividad, que intenta establecer una jerarquía dentro del profesorado con lo que supone de posición de privilegio y de división dentro del estamento docente de un mismo nivel educativo.

2. La mecánica de la propia oposición la basamos en dos aspectos:

- **Temario:** elaborado sin criterios pedagógicos; sin participación del profesorado que ejerce la enseñanza; revisado y actualizado de forma muy esporádica y caprichosa, en desacuerdo con el ejercicio real de la profesión: desproporción entre el nivel de las clases y el exigido al opositor.
- **Pruebas:** basadas en el puro memorismo y en la suerte, con las consiguientes arbitrariedades: recomendaciones, ausen-

cia de cualquier posibilidad sería de conocer el nivel de preparación y la aptitud pedagógica; pura competencia personal y en ocasiones desleal; deshumanización y olvido grave del sujeto de nuestro trabajo: la educación y su soporte humano, el alumno.

3. Falacia de la actual convocatoria de oposiciones:

Según las más optimistas previsiones del Ministerio de E. y C., en los próximos cinco años se convocarán 2.200 cátedras. Supongamos, y no hay garantías de ello, otras tantas plazas de agregados.

Análisis de esta convocatoria:

- Suponiendo aspectos a todas luces imposibles, tales como:
 - incremento cero del alumnado y, por tanto, no creación de ningún nuevo puesto docente;
 - mantenimiento del número actual de alumnos por profesor;
 - imposibilidad de paso del profesorado de privada y filiales a la enseñanza estatal;
 - imposibilidad de ejercicio, y por tanto paro forzoso, para todos los nuevos titulados en esos cinco años.
- Contando con un número de 12.900 P. N. N. en la actualidad, quiere decir que dentro de cinco años y con estas absurdas previsiones, el 66 por 100 o más del P. N. N. seguirá en situación de inestabilidad laboral.
- Si se admite lo disparatado de tales supuestos, es evidente que dentro de cinco años el número absoluto de P. N. N. será mayor que el actual.
- De lo anterior se desprende el carácter demagógico de la última convocatoria, en la que se han manejado cifras globales muy sensacionalistas y enmascaradoras de la auténtica realidad del problema".

Del Col·legi de Bilbao (Boletín número 38):

SOBRE L'ENSENYAMENT D'IDIOMES

"Escrito elevado por el Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias del Distrito Universitario de Bilbao al Ilmo. Sr. Delegado de Trabajo de Vizcaya.

El Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de este Distrito Universitario de Bilbao, se dirige a V. I. para exponerle la situación de paro de nuestros Licenciados en Letras, Sección de Filología extranjera (inglés y francés), —paro motivado por estar ocupando sus puestos, extranjeros, que están dando clases de sus lenguas nativas, sin tener ningún título académico y en muchos casos sin apenas cultura—.

Estos extranjeros están dando clases en Academias, Centros de Trabajo e incluso en Centros Oficiales, como Turismo, Universidad, Facultad de Filosofía y Letras, ¡centro que da títulos para la enseñanza de idiomas!

Creemos que para evitar este paro de titulados españoles y dignificar la Enseñanza, siguiendo las normas que en el extranjero tienen con los nuestros, se debe exigir para conceder la Carta de Trabajo, que esos extranjeros tengan título académico, convalidado en España, además de ser bilingües, y claro está, que cada año presenten la Declaración de Ejercicio Profesional que se exige a los Profesores Españoles por nuestro Colegio Oficial, copia de cuya declaración se enviaría a esa Delegación, para que, a la vista de ella, se conceda la Carta de Trabajo.

Rogamos a esa Delegación, que tome las medidas oportunas para paliar el paro de nuestros titulados, medidas que repercutirán, al terminar con el intrusismo, en bien de la Enseñanza".

PERSPECTIVA ESCOLAR

Nova revista pedagògica catalana

"Rosa Sensat" és institució sobradament coneguda per tothom. Les seves constants activitats en el món de la pedagogia, ara i aquí, li han creat una imatge molt definida. Imatge que ells mateixos fomenten i amplien amb noves idees i nous assoliments. Una d'aquestes és la de fer sortir una revista destinada als mestres que ensenyen a Catalunya: "Perspectiva escolar", el n.º 0 de la qual ja és al carrer.

I, com qualsevol de les seves iniciatives, tampoc aquesta vegada han muntat una realitat sobre només una idea. Han partit de quelcom ben concret i d'una experiència ben assimilada: el Butlletí, tan llegit i que d'encà d'un temps no surt per imperatius superiors.

A l'abril d'aquest any van demanar el permís, després d'haver recollit la gran quantitat de paperassa necessària. A les vacances ja tenien la resposta afirmativa. Al desembre tancaven el número zero. A mitjans de gener ja hem tingut a les mans el producte elaborat.

Sense copiar-ne cap i inspirant-se en totes, d'ara i d'abans.

El director de la revista, Jordi Tomàs, reivindica l'originalitat en tots els terrenys. *No hem copiat ningú, em diu, "Perspectiva escolar", afegeix, serà l'expressió de les activitats i l'esperit de Rosa Sensat, i això ja és cosa coneguda. Fa 10 anys que Rosa Sensat es dedica a la formació de mestres i aquest coneixement, amb la pràctica que comporta, ens ha abocat de manera quasi natural a la Revista.*

Pel que fa a empreses semblants, parlem de revistes espanyoles, oficials o no, i estrangeres (sobre tot italianes: "Riforma della scuola" i franceses: "L'école et la nation" i "Vers l'éducation nouvelle"). Tant des del punt de vista de contingut com inclús des de l'estètic, en Jordi Tomàs situa "Perspectiva escolar" en un entremig: ni excessivament austera ni de luxe, ni al servei d'una política de partit ni defugint la realitat i no solament tractant temes concrets sinó també inserint articles de fons, tots ells referents a Preescolar i Bàsica.

De les quatre revistes d'abans de la guerra civil, tampoc no se'n diuen continuadors de cap en concret, encara que, lògicament, són conscients que amb aquesta iniciativa reprenen la tradició pedagògica catalana. Aquella gran florida dels aspectes pedagògics, després truncats per la política de postguerra, s'han d'anar redescobrint i posant en funcionament una altra vegada. No segueixen ni la "Revista Catalana d'Educació" de l'Escola de mestres de Joan Bardina, ni els "Quaderns d'estudi" del Consell d'Investigació pedagògica de la Mancomunitat, ni el "Butlletí dels mestres" complement de l'anterior, ni la "Psicologia i pedagogia" de la Universitat Autònoma de Barcelona. Però es senten, i en són, crec jo, continuadors de totes elles a la vegada.

Revista per als mestres de Catalunya

Estem cansats tots plegats d'assistir l'una vegada rera l'altra al típic "habla en castellano" a les assemblees i reunions del que sigui, incloses les de mestres, com la recent al Col·legi d'Aparelladors. Ara la cosa sembla que s'està resolent de l'única manera justa, amb l'indistint ús del català o castellà, i no per la "facilitat" o "dificultat" d'expressar-se en l'una o l'altra llengua, sinó per un elemental dret fa tants anys trepitjat.

Es podia pensar que "Perspectiva escolar" s'havia trobat amb semblant problemàtica a l'hora de decidir la llengua de la revista. Rosa Sensat, però, té una línia ben clara i que aquí tampoc no ha variat. Existint a Catalunya i incidint-hi faran la revista en català. Creuen que aquesta és la lògica.

Paral·lelament, hi ha negociacions, secretes i encara no massa avançades, em diu el director, amb una editorial, per a que treguin la revista en castellà, canviant com a màxim algun article estrictament local. De moment, només negociacions.

Planificació

La revista, d'unes dimensions de 22,5 x 16 cm., tindrà 52 planes, de les quals només quatre portaran publicitat i en conjunt quatre més estaran dedicades a la il·lustració. Seran, doncs, 43 planes (descomptant la portada) de text de periodicitat trimestral.

La tirada la pensen situar immediatament entre 3 i 4.000 exemplars, xifra calculada per mantenir-se sense pèrdues. Creuen arribar a tal cota sense massa dificultats, atès que ja tenen 2.000 subscriptors de l'antic Butlletí.

No es vendrà, de moment, als quioscos, sinó únicament per subscripció, perquè si bé el preu individual és elevat, 75 ptes., la subscripció estarà més a l'abast (250,— ptes. l'any).

Els números seran bàsicament monogràfics, amb unes seccions fixes d'actualitat. Els temes escollits per als primers cinc números són, llevat de "La formació dels mestres" del n.º 0: "Dificultats escolars", "Expressió i llengua", "Cinc anys de la Llei d'Educació", "Bases per a un reforma de l'ensenyament" i "Ciències socials a l'escola".

L'"staff" està format a més del director Jordi Tomàs, per Montserrat Cases i Rosa Carrió (Pedagogia), Ramon Prats (Psicologia), Jordi Vives (Sociologia), Biel Dalmau (Relacions exteriors i propaganda), Marta Mata (Coordinadora de Rosa Sensat) i Juli Vela (Administració). Vuit persones. Una empresa. Quants números? Esperem i desitgem que molts. Quasi tots.

Lluís M.ª BONET i Llovet

III CONGRESO DE LA FORMACION

Las Corporaciones relacionadas con la educación, se automarginaron

Del 8 al 11 del pasado noviembre se ha celebrado el III Congreso de la Formación. El tema del mismo ha sido «La planificación educativa». No cabe duda de que tanto el momento en que se ha celebrado como el tema eran especialmente oportunos.

Después de un período de abierta crítica a la Ley de Educación, de numerosas luchas que han impedido la aplicación de algunos de sus aspectos más retrógrados, de la elaboración de alternativas parciales a distintos problemas de la enseñanza por parte de varios sectores, se hacía necesaria una reflexión colectiva para elaborar unas bases mínimas sobre las que edificar cualquier sistema de planificación que pretenda aportar una solución adecuada a la conflictiva situación educativa por la que pasa nuestro país.

Las ponencias que sirvieron como instrumento de trabajo habían sido elaboradas y entregadas a los participantes meses atrás.

Un primer rasgo a destacar de dichas ponencias es que en un 50 % estaban escritas por personas bastante alejadas de nuestra realidad educativa concreta. Esto dio lugar a que se movieran en un terreno un tanto abstracto que no facilitaba la discusión. Por otra parte, la amplitud del tema unido al carácter individual de la mayoría de ponencias tuvo como consecuencia una divergencia de enfoques que dificultaba la creación de un clima de trabajo adecuado.

Con esta valoración no se pretende disminuir el interés del contenido de las ponencias elaboradas. Algunas de ellas eran el resultado de un profundo análisis de problemas de gran interés. Lo que se pone en cuestión es si era adecuado el método de trabajo seguido.

Ni Colegio de licenciados, ni Asociación de maestros, ni Asociaciones de vecinos

¿Cómo puede comprenderse un Congreso sobre la Planificación educativa donde ni las comisiones del Colegio de Licenciados, ni la Asociación de Antiguos alumnos de la Normal, ni las comisiones de educación de las Asociaciones de vecinos, etc. presenten comunicaciones y ponencias?

Un Congreso como el celebrado, con un conjunto de nombres de relieve, podía tener sentido años atrás, cuando los problemas de la educación preocupaban sólo a unos cuantos especialistas. Pero hoy afortunadamente distamos de esta situación. En distintas entidades se han creado organismos perma-

nes de trabajo que examinan y elaboran soluciones a los problemas de la enseñanza. Las Asociaciones de vecinos han analizado en concreto los problemas educativos de distintas zonas de Barcelona y otras poblaciones y han propuesto alternativas a la Administración. En diversas facultades de nuestras universidades se han elaborado alternativas a los programas de estudios vigentes. A nivel de amplias reuniones de enseñantes se han esbozado lo que podría constituir una base de renovación de la enseñanza...

¿Cómo es que todo esto no ha estado presente en el Congreso? La respuesta a esta pregunta es difícil de encontrar. Es posible que aún no nos hayamos dado cuenta de la importancia que en la actualidad cobra toda actividad en la que abiertamente puedan coordinarse los criterios de los distintos sectores de la población afectados por una problemática concreta.

Después del fracaso de la ley de Educación, la Administración no ha ofrecido ninguna alternativa. La situación de vacío y desconcierto creada es enorme. Todos los organismos que trabajan en la dirección de lograr una reforma educativa a fondo deberían aprovechar esta coyuntura tan favorable para hacer oír sus opiniones, para contrastarlas con otras, para dirigirse con autoridad al conjunto de la población y ofrecer una alternativa clara a la actual crisis educativa.

El Congreso estaba abierto. Las posibilidades de trabajo que brindaba eran enormes. Sin embargo no se ha sabido incidir en él con acierto. El número de comunicaciones presentadas ha sido muy reducido, la discusión de las mismas, escasa y la declaración final se ha ceñido a unos cuantos puntos generales sobre los que ya había un acuerdo antes de celebrarse el mismo.

No deja de ser significativo que la atención de la prensa haya estado centrada más en las figuras de los ponentes de renombre que no en el trabajo del propio Congreso, que por otra parte ha sido bastante reducido.

Conclusiones del Congreso

El Congreso, en la sesión de clausura, tomó una serie de acuerdos de gran importancia que debemos tener muy en cuenta desde ahora, si no queremos asistir a otro Congreso de iguales características al de este año.

En primer lugar se acordó celebrar el próximo Congreso el año que viene, o sea darle periodicidad anual, en vez de la bianual que tenía hasta ahora. Esta medida evidencia la enorme dinamicidad de la situación por la que estamos pasando, que hace preciso imprimir un ritmo superior a todas las actividades.

El tema concretado para el V Congreso es: «Bases para una renovación de la enseñanza».

III CONGRESO DE LA FORMACION

Comunicado final

Dada la amplitud del término Planificación y debido a la diversidad de planteamientos apuntados en las distintas ponencias, la discusión se ha referido a múltiples aspectos, tales como: condicionantes ideológicos de la Planificación, internacionalización de la norma, métodos y técnicas pedagógicas, canales de comunicación entre la escuela y otras instituciones y entre las distintas escuelas, problemática de los enseñantes, contenidos de los manuales escolares, situación de la enseñanza profesional y mercado de trabajo, etcétera.

La totalidad de temas tratados ha sido de gran interés y no han podido ser abordados con suficiente profundidad, quedando abiertos a futuras discusiones. Sin embargo, teniendo en cuenta que el Congreso tenía como tema central la planificación educativa, y dadas las espe-

ciales circunstancias actuales, se ha creído importante resaltar aquellas conclusiones que más amplia resonancia han tenido en la Asamblea y que mayor conexión tienen con la política educativa en su sentido más globalizante.

CONCLUSIONES:

1. La Ley de Educación ha fracasado como instrumento de reforma y modernización del aparato escolar, constatándose que uno de los factores de dicho fracaso ha sido la inexistencia de canales de participación de los distintos sectores de la población.

2. Ante esta constatación, los asistentes al Congreso han manifestado la necesidad de plantear un conjunto de opciones que den una posible alternativa al sistema educativo actual, que cabe resumir en:

- A) la unificación de cada uno de los niveles educativos, incluyendo al preescolar que acaba con la actual diversidad de centros, calidad de la enseñanza, etc..., lo cual só-

lo será posible con la consecución de una escuela pública, gratuita, no confesional y mixta, con enseñanza en lengua materna, debiendo respetarse los derechos de las minorías inmigrantes.

- B) Se entiende por escuela pública una escuela financiada por los recursos públicos y administrada por los organismos locales, con nuevas formas de reclutamiento del profesorado y controlada democráticamente no sólo por los sectores afectados sino por instituciones representativas de las fuerzas sociales reales.
- C) La consecución de estos objetivos no implica prescindir de los recursos humanos materiales y existentes, sino por el contrario se trata de su aprovechamiento en un marco estructural distinto; en el mismo contexto cabe aprovechar las experiencias de renovación pedagógica acumulada. Cabe, pues, afirmar que, teniendo en cuenta la interrelación del sistema educativo con el sistema social, solamente dentro de un marco institucional democrático será posible una reforma educativa que signifique un cambio cualitativo en la evolución de la enseñanza. Pero ello no implica que no deban aprovecharse las actuales plataformas representativas: Asociaciones de Vecinos, Asociaciones profesionales, Asociaciones de padres, etc., como instrumentos de presión que contribuyan a la consecución de distintos objetivos coyunturales.

En un segundo documento, y después de una adecuada elaboración, se recogerán las conclusiones a las que se haya llegado en determinados temas concretos tales como: problemática del B.U.P., enseñanza profesional, etc...

El Congreso ratifica la petición de amnistía general, que fue ya solicitada en las conclusiones del

[viene de la pág. anterior]

Otra medida tomada ha sido la constitución de una permanente del Congreso que asuma la responsabilidad de contactar con todos los organismos relacionados con la educación para tratar de asegurar su participación en el próximo Congreso. Esta permanente tiene a su vez la responsabilidad de crear un clima propicio a las elaboraciones y seguir de cerca su desarrollo.

Se insistió también en que las ponencias deberían ser el resultado de trabajos colectivos. Esto no excluye la presentación de ponencias o comunicaciones individuales o la participación de expertos en los casos que se creyese necesario, pero el eje de trabajo del Congreso deberá ser el resultado de un trabajo colectivo.

Las bases para un Congreso de la Formación, con un nuevo estilo de trabajo, están creadas. De que los distintos sectores afectados cojan en sus manos esta iniciativa y trabajen con responsabilidad depende que estas bases se materialicen.

Luis M. del Carmen

I Congreso de la Formación, celebrado en el año 70.

Por último, en esta reunión de clausura se acordó pasar la celebración del Congreso del sistema bi-anual, seguido hasta ahora, al sistema anual. Por tanto, el IV Congreso de la Formación tendrá lugar en el próximo año 1975, fijándose como tema "Bases para una renovación educativa".

Además de estas conclusiones generales cabe destacar los siguientes temas que tuvieron especial importancia en el Congreso:

1. Situación de colonización económica y cultural en que se halla España en relación a otros países extranjeros.

En el campo educativo, ha existido una clara influencia de las corrientes vigentes en otros países, y de las declaraciones de las organizaciones internacionales. Así, en la década de los 60 se fue abriendo paso la idea de que la educación constituye una inversión socialmente necesaria. Ello dio origen, con un notable retraso, a la Ley General de Educación. Las tendencias más recientes en Europa han dado un giro a este concepto, comenzando a restringir los gastos educativos e implantando la selectividad. En España, antes de que la L.G.E. hubiera podido dar algunos frutos positivos se opera también este viraje: la gratuidad no se ha llevado a cabo, se imponen medidas selectivas para el acceso a la Universidad y se habla del gasto excesivo que supone la financiación de la Educación.

En relación a este tema se realizó un amplio debate sobre los fines de la educación, y los aspectos selectivos y represivos que supone la imposición de la norma escolar, orientada en general al condicionamiento humano, y no a favorecer las capacidades creativas del individuo.

2. Los aspectos contradictorios de la actual política educativa.

La Ley de Educación, a pesar de sus defectos, abrió grandes esperanzas, al establecer la necesidad de la educación gratuita hasta los 14 años, la revalorización de la enseñanza profesional, la ampliación de las Universidades, la igualdad de oportunidades en el acceso a los distintos niveles del sistema educativo...

En la práctica, estos aspectos po-

sitivos han ido quedando desvirtuados por el tipo de medidas tomadas. Un aspecto contradictorio de la actual política educativa es la indecisión entre una planificación en la que el Estado controle el sistema educativo —política seguida en diversos países europeos, capitalistas y socialistas— y el sistema de mercado, en el que prevalece la enseñanza privada, tal como ocurre en los Estados Unidos. En nuestro país se habló de conseguir una estatización, necesaria como garantía de la igualdad de oportunidades, pero en la práctica se financia a la escuela privada. Con ello nos alejamos aún más de la pretendida igualdad de oportunidades.

3. Ello ha creado una serie de problemas graves en la enseñanza, al mismo tiempo que ha sensibilizado a la población en relación a las necesidades educativas.

Así, en la situación actual se observa que la selectividad empieza mucho antes de la Universidad. La selectividad preuniversitaria es más importante que la de la misma Universidad. Un caso concreto es el de los parvularios, no obligatorios para todo el mundo, pero de gran importancia por actuar sobre el niño en una edad en que precisamente se desarrollan de modo notable sus facultades intelectuales. Así, el cierre de muchos parvularios en los barrios constituye una medida selectiva. Constatamos que es necesario llevar a cabo masivamente una verdadera formación preescolar.

Por otra parte, se habló también, como cuestión urgente, de la situación de los chicos que acabaran este año el octavo de E.G.B. No existen suficientes plazas ni en B.U.P. ni en enseñanza profesional, y las plazas existentes no se adaptan a las necesidades de cada localidad. Por tanto, se acordó pedir al M.E.C. que hiciera una información pública de cómo se solucionará dicho problema en el próximo año.

Uno de los aspectos más criticables de la actual Ley de Educación es el método por el que ha tratado de imponerse. La planificación educativa ha de basarse en la consulta y en el apoyo popular; de lo contrario, sólo influyen en ella los grupos de presión ya existentes en el país. Así, se consideraron incepta-

bles las situaciones administrativas que no vinieron acompañadas de un amplio consenso popular, y se estimaron adecuadas las formas de resistencia populares que se oponen a las medidas carentes de este consenso.

4. Frente a esta serie de déficits que se constatan en la actual situación educativa, se vio la necesidad de plantear una serie de alternativas globales. Estas alternativas deberían modificar, en primer lugar, la composición de los organismos decisivos en materia de educación, dando paso a una auténtica democratización de la enseñanza. Para ello es necesario que existan amplias plataformas de discusión y participación de los distintos estamentos directamente afectados, y que estas plataformas intervengan en la elección de las personas llamadas a efectuar la planificación.

Al mismo tiempo, se hizo hincapié en la necesidad de realización de una serie de cambios estructurales en el sistema educativo.

5. Se mostró particular interés por parte de la mayoría de los congresistas en proclamar como vía educativa deseable el lograr la generalización de la escuela pública, mixta y laica, sin menoscabo de recoger e integrar en la misma los logros que en materia de pedagogía y métodos educativos ha logrado la escuela privada. Esta integración se lograría con una concepción democrática de la escuela pública, democratización que debería entenderse tanto en cuanto a la influencia del entorno social en la misma como en la organización de los diversos escalones de la administración de la educación.

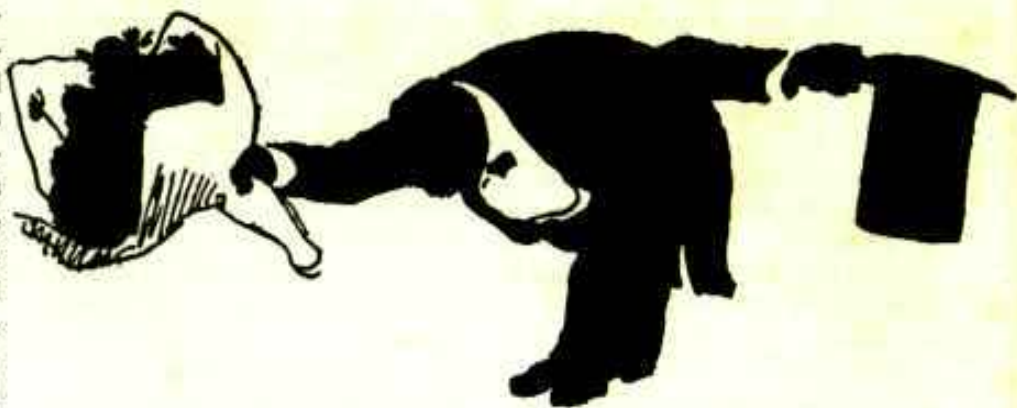
Vistos los resultados del Congreso, y ante la problemática que aparecía con mayor urgencia en el terreno educativo, se decidió dedicar el próximo Congreso de la Educación al tema "Bases para una renovación educativa", tema que ha de permitir la aportación de todos los grupos y sectores interesados por una democratización de la enseñanza a una discusión amplia sobre las vías por las que tal democratización debería orientarse.

El 1974, any ja liquidat, ha estat l'any de celebracions d'aniversaris importants, des dels 75 del Barça o del Tennis Barcelona fins els 50 de la Fundació Bernat Metge, de l'editorial Barcino, de les llibreries Catalunya i Porter i de les morts d'Àngel Guimerà i de Joan Salvat Papasseit, els 100 del neixement de Josep Me Sert i de les morts de Marià Fortuny i de Josep Anselm Clavé i per damunt d'ells els 1.000 anys del monestir de Sant Miquel de Cuixà.

Però potser allò més commemorat ha estat els 500 anys de la impressió del primer llibre en català. Que, per aquelles coses de la història, resulta que va ser el primer imprès en una llengua de les anomenades hispàniques. A València, país català, al 1474 s'imprimia un llibre lògicament religiós. Ara, en celebrem, doncs, el mig segle d'existència.

El Col·legi, afegint-se a d'altres Institucions que han volgut commemorar aquesta efemèrides, i més en unes circumstàncies com les actuals sense normalitat en l'existència de la nostra llengua, ha organitzat un Cicle de conferències per tal de glossar la cultura catalana, atès que qui hauria de fer-ho, o sigui qui disposa dels diners dels contribuents, no ho ha fet.

Durant quatre mesos, de gener a abril, diverses personalitats de tots els camps de la nostra cultura ens han parlat i continuaran fent-ho de *quelcom* tant ampli i integrador com la cultura catalana. En un moment on la lluita per la imposició de la pròpia llengua en TOTS els actes és objectiu prioritari, el saber sobre la nostra llengua és bàsic. El Col·legi ho sap i ho practica. La normalitat anirà venint. Aquest pas és important. El programa que encara queda per realitzar és el següent, després de donades ja les primeres conferències, totes elles amb la sala del CIC repleta de públic atent (o sigui unes 500-600 persones cada vegada) i de les que la premsa barcelonina se n'ha fet ampli ressò:

El Col·legi s'adhereix als 500 anys del primer llibre en català

- 14 febrer. JOSEP Me CARRERES I PUIGDENGOLAS (economista). "Els recursos potencials de les comarques catalanes".
- 21 febrer. ERNEST LLUC I MARTIN (professor agregat d'Història de les Doctrines Econòmiques de la Universitat de València). "Els capitalismes de Catalunya".
- 28 febrer. JOSEP FONTANA I LÁZARO (catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de València). "Per una escola catalana d'Història".
- 7 març. JORDI BORJA (sociòleg, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona). "Política territorial a Barcelona i a Catalunya".
- 14 març. JOAQUIM MOLAS I BATLLORI (catedràtic de Llengua i Literatura Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona). "El problema de l'ensenyament de la literatura catalana".
- 4 abril. JAUME MELENDRES I INGLÉS (crític teatral i professor de l'Institut del Teatre). "Situació del teatre català demà".
- 11 abril. ORIOL MARTORELL I CODINA (director de la Coral Sant Jordi i professor de la Universitat de Barcelona). "La música catalana avui".
- 18 abril. MIQUEL PORTER MOIX (professor d'Història del cinema a la Universitat de Barcelona). "El cinema català entre l'impediment i la ineficàcia".
- 24 abril. ALEXANDRE CIRICI (professor d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona). "Perspectives de l'art català".
- 25 abril. "Debat sobre la difusió i l'ensenyament de la llengua i la cultura catalana". Dirigeix: JORDI CARBONELL (membre de l'Institut d'Estudis Catalans).

Lloc: Sala Joan XXIII de la Institució Cultural del C.I.C., Vallmajor 12 (cantonada amb Via Augusta).
 Hora: a les 20 h., els divendres.

UBB
 Biblioteca de Comunicació
 i Hemeroteca General
 CEDOC

Depòsit legal: S. 24148 1972
 Gràtes. S. A. Barcelona 13